

SEM V PRETEKLEM LETU *SEM IN THE PAST YEAR*

RAZSTAVNA DEJAVNOST SEM V LETU 2009

285

Za razstavni program SEM 2009 je zopet značilna pestrost in raznolikost, že prepoznavna iz minulih let, ki daleč presega letni državno financirani programski okvir. Je rezultat naravnosti Slovenskega etnografskega muzeja, da iz leta v leto kot sodoben etnološki muzej postaja bolj in bolj odprt prostor za dialog, za srečevanja in sodelovanja z muzeji v nacionalnem in mednarodnem okviru, za nove oblike povezovanj z drugimi skupnostmi, skupinami, izobraževalnimi ustanovami, posamezniki in ne nazadnje, da postaja prostor za postanek, za razmislek o sebi, o ljudeh in svetu okrog nas.

Prav o tem pripoveduje nova druga stalna razstava z naslovom *Jaz, mi in drugi: podobe mojega sveta*, ki jo je Slovenski etnografski muzej odprl ob koncu leta 2009 (2. decembra). Odprtje je bil ključni dogodek v letu 2009, še en pomemben mejnik v zgodovini muzeja, ki je plod dolgoletnega zorenja strokovne miselnosti sedanje generacije kustosov SEM in zaključek celostno vsebinske prenovne muzeja na Metelkovi.

Poleg druge stalne razstave je v letu 2009 zagledala luč še muzejska občasna razstava, posvečena raziskavi afriške zbirke, povezane z misionarjem in raziskovalcem Ignacijem Knobleharjem, ki je sredi 19. stoletja deloval v Afriki oz. v današnjem južnem Sudanu.

Izmed gostujočih razstav, ki so plod medmuzejskega evropskega sodelovanja, pa gre poudariti predvsem finsko razstavo *Marimekko* o mednarodno priznani blagovni znamki tekstilij in mode, ki je v SEM pritegnila veliko obiskovalcev.

Razstavi iz leta 2008

Osrednja občasna razstava SEM v letu 2008 **Spet trte so rodile ...: o kulturi vina na Slovenskem** (idejna zasnova razstave Bojana Rogelj Škafar in Adela Ramovš), odprta na praznik vina in sv. Martina (novembra 2008), je bila na ogled vse do 7. junija 2009. Spremljala jo je vrsta prireditev: mesečno vinske zgodbe 'Okusimo vino' s strokovnimi predavanji in predstavitvami zgodb o vrhunskih vinskih sortah in s prav za to razstavo režirano in postavljeno sodobno gledališko predstavo *INVINOVERITAS??* gledališča Sensorium.

Do 1. marca 2009 je bila odprta tudi še gostujoča razstava Pokrajinskega muzeja Murska Sobota **Hetiške tkanine in vezenine** (kustosinja razstave Jelka Pšajd) o dediščini madžarske etnične skupine Hetés v okolici Lendave.

Razstave SEM v letu 2009

Druga stalna razstava

JAZ, MI IN DRUGI: podobe mojega sveta (odprtje 2. decembra 2009)

Konceptualna ideja razstave: **Janja Žagar**

Razstavna poglavja: Jaz – posameznik: **Janja Žagar**; Moja družina – moj dom:

Polona Sketelj; Moja skupnost – moj domači kraj: **Nena Židov**; Čez meje domačega kraja – moja odhajanja: **Inja Smerdel**;

Moj narod – moja država: **Andrej Dular**; Moja ali tuja drugačnost – širni svet:

Marko Frelih, Daša Koprivec; Jaz – moj osebni svet: **Janja Žagar**

Pot Enega: po romanu Jožeta Dularja *Krka pa teče naprej*;

Vesna (filmski mozaik posameznika): **Nadja Valentinčič Furlan**;

Audiovizualne vsebine: Nadja Valentinčič Furlan – v sodelovanju z avtorji razstave

Z odprtjem druge stalne razstave **Jaz, mi in drugi: podobe mojega sveta** v drugem nadstropju razstavne hiše SEM je muzej končal svojo petnajstletno vsebinsko prenovu. Konceptualni okvir večdelne stalne razstave kot opredmetenega temelja poslanstva

Uvodni pano na razstavi *Jaz, mi in drugi* (Dokumentacija SEM)

SEM je začel zoreti leta 1995, realizacije posameznih delov pa so umeščene v leto 2006 (prva stalna razstava *Med naravo in kulturo*), v leto 2007 (uvodni film *Podobe preteklega vsakdana*) in v leto 2009 z drugo stalno razstavo *Jaz, mi in drugi: podobe mojega sveta*. Če je prva stalna razstava SEM zakladnica slovenske in zunajevropske etnološke dediščine vsakdana in praznika, je druga njen vsebinski protipol.

Jaz, mi in drugi: podobe mojega sveta je razstava o človeku in njegovem umeščanju v svet, o osebni, skupni in univerzalni dediščini – kaj je, kako nastaja in kakšen pomen ima. Druga stalna razstava je prostor postanka med vsakdanjimi obveznostmi, z možnostjo umirjenega premisleka o sebi in drugih ljudeh, o svetu in življenju, ki ga živimo. Je prostor spraševanja in iskanja lastnih odgovorov, prostor izmenjave mnenj in izkušenj. Je razstava, ki skuša v posamezniku oživiti preprosto radost in čudenje nad živo pisanimi podobami mnogih svetov.

287

Po besedah avtorice idejne zasnove razstave *mag. Janje Žagar* je cilj razstave “opozarjati na sobivanje univerzalnega, skupnega in enkratnega v vsakem človeku”. Zato izpostavlja nekatera temeljna vprašanja o posamezniku in njegovih družbenih vlogah v sedmih razstavnih sklopih oz. razstavnih poglavjih (avtorsko delo sedmih kustosov Slovenskega etnografskega muzeja), ki jih med seboj povezuje enotni idejni in oblikovalski princip. Strukturnim oblikam človekovega umeščanja v svet, v katere je posameznik tako ali drugače umeščen, sledi zgradba razstave s sedmimi razstavnimi poglavji: Jaz – posameznik; Moja družina – moj dom; Moja skupnost – moj domači kraj; Moja odhajanja – čez meje domačega kraja; Moj narod – moja država; Moja ali tuja drugačnost – širni svet; Jaz – moj osebni svet. Med povezovalnimi členi gre izpostaviti

Razstavni sklop *Moj osebni svet* v okviru razstave *Jaz, mi in drugi* (Dokumentacija SEM)

t. i. *Pot Enega*, literarizirano zgodbo posameznika v sedmih “slikah” (povzeto po romanu Jožeta Dularja *Krka pa teče naprej*), ki jo sestavljajo drobci utrinkov iz osebne in družinske zgodovine, neizbežno ujete in vpete v svetovna skupna zgodovinska prostor in čas.

288

Oblikovalski prijemi na razstavi ne sledijo le preprostim vodilom estetike. Razstava gradi na spoznavnih in čustvenih odzivih, ki jih poskušajo izzvati svetlobna, zvočna in grafična komunikacija. Osrednji scenski elementi iz kovinske mreže so ponazorilo družbeno-kulturne “mreže”. Ideja o mozaični podobi sveta, ki jo vsak posameznik zase gradi kot sestavljanko izbranih spominov, dogodkov, vlog..., je ujeta v nize kvadratov, kar je aluzija na nedokončane mreže “podob posameznikovega sveta” oz. na posameznikovo predstavo sveta. Razstavna govorica izrablja pričevalnost predmetnega gradiva (muzejske dediščine in predmetov osebnega/zasebnega spomina in hranjenja, pa tudi ponazoril). Bolj kot na bogastvu informacij utemeljuje razstava svojo komunikacijo skozi nagovarjanje z vprašanji. Neposrednih odgovorov ne ponuja, pač pa spodbuja obiskovalca k iskanju lastnih odgovorov, stališč in občutkov.

Medtem ko besedna zveza jaz-mi-drugi v naslovu označuje identitetna razmerja med posameznikom in drugimi ljudmi – tistimi, katerim pripada in tistimi, od katerih se ograjuje, drugi del naslova (podobe mojega sveta) skuša ujeti tisti poudarek razstave, ki govori o razmerju med realnim, velikim svetom in posameznikovimi (delnimi, mozaičnimi) predstavami o njem. In o tem, kako vsak človek išče v svetu svoje mesto.

Občasna razstava

SUDANSKA MISIJA 1848–1858. Ignacij Knoblehar – misijonar, raziskovalec Belega Nila in zbiralec afriških predmetov (14. maj 2009–30. avgust 2010)

(Avtor in kustos razstave: dr. **Marko Frelj**)

Razstava je nastala kot rezultat sistematičnega študija muzejske zbirke in predstavlja pomemben prispevek k raziskovanju zgodovine prvih stikov med Evropejci in ljudstvi ob Belem Nilu v ekvatorialni Afriki. Razstavo spremlja znanstvena monografija s katalogom razstavljenih predmetov oziroma muzejske zbirke.

Predmeti z razstave sodijo med najstarejše afriške zbirke predmetov nilotskih ljudstev v Evropi. Zbral jih je slovenski misijonar Ignacij Knoblehar in jih leta 1850 pripeljal v Ljubljano. Njegova zbirka odseva materialno in duhovno kulturo različnih ljudstev, ki so sredi 19. stoletja živela ob Belem Nilu na jugu današnjega Sudana. Med razstavljenimi predmeti so izstopali nakit, različni amuleti, nenavadno orožje in zanimivi predmeti za vsakdanjo uporabo. Predmeti in redko arhivsko gradivo dokumentirajo Knobleharjevo zanimanje za afriške kulture, hkrati pa nas seznanjajo z njegovimi raziskavami reke Nil, saj sodi Knoblehar med pionirje na tem področju. Bil je prvi raziskovalec, ki je do 4. stopinje zemljepisne širine zelo sistematično opisal lastnosti reke. Zapisi o teh odkritjih so bili objavljeni v različnih evropskih časopisih in bili pomemben vir nadaljnjih raziskovanj, čeprav so po njegovi smrti večinoma skrivnostno izginili.

Razstava o Ignaciju Knobleharju *Sudanska misija 1848–1858* (Dokumentacija SEM)

Dr. Marko Frelj je o sudanski misiji Ignacija Knobleharja med drugim zapisal: “Misijonske postaje so zaživele samo za kratek čas, potem pa so različne bolezni in smrt opravile svoje. Tudi Knobleharjeva vera med črnskim prebivalstvom ni obrodila sadov, saj je moral svojega Boga ponujati skupaj s steklenimi biseri. Ko jih je zmanjkalo, so ljudje zapustili njega in Boga. Bil je idealist, ki je vztrajal in ni priznal poraza. Do zadnjega je verjel v svoje poslanstvo.”

Gostujoče razstave

Slovenski etnografski muzej je v letu 2009 gostil več razstav, od tega več manjših, ki so plod SEM-ovega razvoja partnerstev in sodelovanj ali pobud tujih diplomatskih predstavništav pri nas.

Najpomembnejša in dolgo načrtovana medmuzejska gostujoča razstava je bila Marimekko o več kot pol stoletja uspešni zgodbi finskih tekstilij Muzeja oblikovanja iz Helsinkov in modi svetovnih razsežnosti. Komplementarna Marimekku pa je bila potujoča razstava Muzejskega centra Vapriikki iz Tampereja Trije pogledi na Sever, fotografska pripoved antropologa, pohodnikov, popotnikov in romantika o nordijskih prostranstvih, kjer živijo Samiji. Obe razstavi sta plod medmuzejskega evropskega sodelovanja in sta vpeti v SEM-ovo strategijo predstavljanja drugih kultur in dediščine.

Marimekko. Tekstilije, moda in arhitektura (1. julij 2009–3. januar 2010)

(Kustos razstave Harri Kivilinna, Muzej oblikovanja, Helsinki, Finska, koordinatorica razstave Nina Zdravič Polič, SEM, sodelavka SEM mag. Janja Žagar,

Oddelek za tekstil, grafično oblikovanje Mojca Turk, postavitev razstave Mojca Turk in Harri Kivilinna)

Razstava je nudila ogled zgodovinskega razvoja podjetja, ki je v obdobju vsesplošnega povojnega pomanjkanja razširilo svojo ponudbo s proizvodnje tekstila na modno oblačilno industrijo, pa tudi na notranjo stanovanjsko opremo in arhitekturo. “Od lokalne tovarne do mednarodno priznane blagovne znamke – to pač ne more biti drugega kot zgodba o uspehu.”¹ Prikazovala je več kot pol stoletja dolgo zgodovino Marimekka, osredotočena na delo nadarjenih oblikovalk, ki so oblikovale identiteto podjetja.

290

Odprtje razstave *Marimekko* (Dokumentacija SEM)

Marimekko je bil ustanovljen leta 1951 v Helsinkih na Finskem po zamisli karizmatične in vizionarske Armi Ratia. Ime podjetja – v dobesednem prevodu “Marijina obleka” – ima različne interpretacije; odraža mnogoterost asociacij in dvojnosti, ki označujejo estetiko Marimekka: nacionalno in mednarodno, tradicionalno in moderno, ruralno in urbano, naravno in tehnološko. Uvedba Marimekka v petdesetih letih je pomenila oblikovalsko senzacijo, ki se je razširila po svetu. Je eno prvih tekstilnih in modnih podjetij v povojnem obdobju in kasneje. Izrazito veliki tekstilni vzorci in nekonvencionalno krojena konfekcija so prinesli barvitost in neformalnost v siceršnje oblikovanje in svet mode. Marimekko je neločljivo povezan s Finsko, kar je podrobno načrtovala Armi Ratia. Izdelki so bili poimenovani s finskimi imeni,

¹ Janja Žagar: Miselne poti ob razstavi Marimekko. V: Marimekko. Ljubljana, 2009, str. 3.

tekstilnim vzorcem so bili za zgled historični motivi, obleke pa so vsebovale prvine tradicionalnih finskih oblačil. V vsej zgodovini Marimekka so o njegovi ideologiji in estetiki odločale ženske z Armi Ratio na čelu, ki je zaposlila obetavne mlade oblikovalke in gojila atmosfero sproščene ustvarjalnosti. Med prvimi so Maija Isola, Annika Rimala, Vuokko Nurmesniemi, ki so ustvarile številne nove vzorce in preprosto krojene obleke za vsakodnevno rabo. Med letoma 1961 in 1973 so prišle nove oblikovalke (Annika Rimala, Liisa Suvanto itd.), pojavila so se športna, uniseks oblačila, prišli so tudi prvi moški japonski oblikovalci, ki so v program prinesli nove elemente japonske estetike. To novo dobo označujejo serije vzorcev, ki odražajo vplive tedanjih trendov sodobne umetnosti (pop art, op art ...).

Šestdeseta leta na splošno predstavljajo v Marimekku čas novih oblikovalskih pobud. Podjetje je razširilo svoj program iz tkanin in mode na oblikovalski koncept za nov življenjski stil. V proizvodnjo so bili vključeni artikli stanovanjske opreme in arhitekture. Leta 1967 je Armi Ratia napovedala namero Marimekka, da oblikuje celo stanovanjsko vas z novo tovarno, a je bil projekt kasneje opuščen. Po letu 1972 pa so se zgodile številne spremembe. Kljub izgradnji nove tovarne Marimekko (1974) v okolici Helsinkov, po smrti Armi Ratie (1979), njene voditeljice in gonilne sile, in zaradi vsesplošne krize tekstilne industrije tovarna in z njo modni trend Marimekka doživita zaton, njeni lastniki se menjavajo. Ponovni razcvet se začne v letu 1994 s Kirsti Paakkanen, ki je tovarni oz. podjetju, ki še danes obstaja, ponovno vrnila sloves.

Trije pogledi na Sever (1. julij–18. oktober 2009)

(Kustosinja in koordinatorica razstave v SEM: Nina Zdravič Polič v sodelovanju z Marjo-Ritto Saloniemi, Muzejski center Vapriikki, Tampere; celostna podoba in postavitvev razstave Mojca Turk; besedila iz knjige avtorjev Hannu Sinisalo in Raimo O. Kojo: *Three Northern Views*)

Razstava je predstavljala tri posebne odnose do Severa: antropologov, pohodnikov in romantikov. V svojih pogledih na Sever se razlikujejo po obravnavi njegovih prebivalcev in narave. Nekateri posnetki portretirajo prebivalce območja, drugi se bolj posvečajo neobljudeni pokrajini. Predstavlja tri skupine posnetkov (59 fotografij) petih fotografov: Romantikov pogled na Sever: Samuli Paulaharju (1875–1944); Antropologov pogled na Sever: Erkki Ala-Könni (1911–1996); Pogledi popotnikov na Sever: Raimo O. Kojo (r. 1939), Eero Rasi (r. 1951) in Hannu Sinisalo (r. 1952).

Večini likovnih umetnikov in fotografov je Sever pomenil deželo daleč od njihovega lastnega življenjskega okolja – juga. Pomenil jim je ne samo zemljepisno območje, ampak tudi nekakšno stanje duha. Dojemanje Severa se je spreminjalo glede na to, na kaj se je opazovalec/fotograf osredotočil.

Obstajajo pa tudi drugi načini gledanja na Sever skozi “južne” oči. Antropologovo dojemanje Severa je vpeto v predstavo o našem ugrofinskem izvoru. Za nomadska plemena Severa je veljalo, da predstavljajo zgodnjo stopnjo kulturnega razvoja, in znanstveniki so upali, da bodo z raziskovanjem teh plemen lahko osvetlili celoten potek našega etničnega razvoja. Na Severu je Fince zanimal značaj Samijev. Po eni strani so jih dojemali kot del finstva, kot nomadske sledi svoje kulture, po drugi strani kot samostojno etnično manjšino. Antropologi so iskali predvsem posebne rasne lastnosti

Pogled na razstavo *Trije pogledi na sever* (Dokumentacija SEM)

Samijev, etnologi pa dokaze o eksotični prvobitnosti; romantiki so hoteli ohraniti nomadska plemena, ki jih civilizacija ni pokvarila, medtem ko so pohodnike privlačile neskončne neobljudene pokrajine.

Sever je zelo širok pojem. Na Finskem se za nekatere začne na reki Iijoki pri mestu Oulu, za druge pa šele na območju Samijev med Sodankyläjem in Vuotsom. Nekateri zopet vztrajajo, da njegove meje tvori Arktični krog. S Severom povezujejo tudi Laponsko, vendar je kot pojem še manj zanesljiv, razen kadar se izrecno nanaša na laponsko pokrajino. Še bolj prostrana kot pokrajina Laponske je Laponska v treh nordijskih deželah, ki se na švedski in norveški strani razteza zelo daleč proti jugu. Z etničnega vidika se predstava o Severu najbolj naravno ujema z območjem Samijev na Laponskem.

Pogledi/Sguardi. Fotografija 20. stoletja v Furlaniji in Julijski krajini
(2. junij–13. september 2009)

(Center za fotografsko raziskovanje in arhiviranje CRAF, Lestans, Italija, kustosa razstave prof. Gianfranco Ellero in Walter Liva, CRAF; koordinatorica razstave v SEM Nina Zdravič Polič; oblikovanje Mojca Turk)

Razstava je gostovala v Slovenskem etnografskem muzeju na pobudo Veleposlaništva Italije in Italijanskega inštituta za kulturo v Sloveniji. Njeno odprtje je bilo ob praznovanju italijanskega dneva državnosti.

Sestavljalo jo je 145 originalnih fotografij iz arhivov Centra za raziskovanje in arhiviranje fotografij CRAF, Mestnih muzejev iz Vidma ter drugih javnih ustanov in zasebnih zbirk. Razstava povzema razvoj fotografije v Furlaniji in Julijski krajini z deli najpomembnejših avtorjev in gibanj, ki so pustila svoj pečat v prejšnjem stoletju.

Fotografije na razstavi *Pogledi/Sguardi* (Dokumentacija SEM)

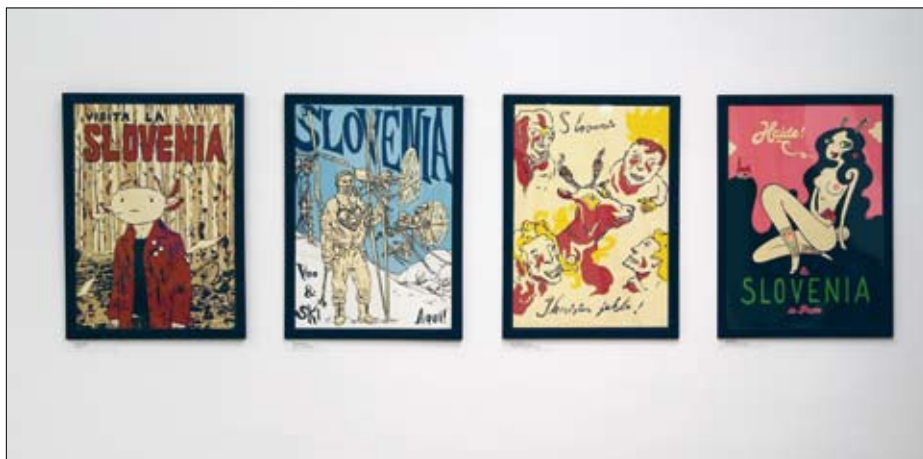
Fotografije na razstavi so tvorile izčrpno pripoved, v kateri je bilo predstavljeno najpomembnejše dokumentarno in umetniško izražanje vse do sodobnih postmodernih del: od piktorializma iz začetka prejšnjega stoletja, ko so ustvarjali člani družine Wulz, Arthur Floeck, Ernesto Battigelli, Giovanni Cividini, Giacomo Bront, Pietro Modotti, Silvio Maria Bujatti in Francesco Krivec, prek idiličnega prikaza pokrajine in življenja v gorskih vaseh iz tridesetih let (Umberto Antonelli in Attilio Brisighelli), fotografije kot orodja za jezikovno interpretacijo (Paul Scheuermeier in Ugo Pellis) in fotografije, ki jo je navdihnil povojni neorealizem z umetniki, kot so Tin Pienu in skupina Gruppo Friulano di Spilimbergo ter v naslednjem desetletju Riccardo Toffoletti in Giovanni Edoardo Nogarò. Tu so še fotografi, ki so se družili s Pierom Paolom Pasolinijem: Bruno Bruni, Giovanni Castellarini in Elio Ciol, predstavniki fotožurnalizma (Mario Magajna, Claudio Ern , Aldo Missinato, Davorin Krizman i , Massimo Cetin) in nekateri pomembni sodobni avtorji, kot so Pier Mario Ciani, Catia Drigo idr.

Predstavljena so bila tudi dela mednarodno priznanih fotografov, ki prihajajo iz dežele Furlanije - Julijske krajine, kot so Tina Modotti, Paolo Gasparini, Albano Guatti, Gianluigi Colin ter Pierluigi Praturlon, fotograf filma *Dolce Vita* in italijanskega filma v šestdesetih letih.

Pozdravi iz Striponije (22. oktober–31. december 2009)

(produkcija revija Stripburger; kustosinja Katerina Mirovi ; koordinatorica Nina Zdravič Polič, SEM)

Razstava je rezultat sodelovanja SEM z Zavodm za umetnost Forum Ljubljana, s katerim je muzej sodeloval  e v preteklosti – na primer pri razstavah *Zvene e mesto Evfonija* (2008) in *Sekira v medu* (2007).

Detajl z razstave *Striponija* (Dokumentacija SEM)

Pozdravi iz Striponije oz. Greetings from Cartoonia je mednarodni stripovski projekt pod vodstvom stripovske revije Stripburger. Projektu se je pridružilo šest evropskih stripovskih združenj in štiri slovenske kulturne institucije. Ker je strip že od nekdaj marginaliziran, v določenih obdobjih in družbenih ustrojih je bil celo prepovedan, je bila ustvarjena Striponija, domovina vseh striparjev tega sveta in stripa sploh. Da bi postala država čim prej prepoznavna, je izšel zbornik, pravzaprav stripovski vodnik po Cartooniji oz. Striponiji, ki predstavlja pokrajine nove države pred njeno združitvijo in tudi po njej, ter njen aktualni zemljevid. Priznani državljani pripovedujejo zgodbe o domovinah drugih prebivalcev te enotne Striponije.

Manjše gostujoče razstave

V letu 2009 je Slovenski etnografski muzej postavil tudi vrsto manjših priložnostnih razstav, ki so bodisi že tradicionalna oblika sodelovanja SEM z drugimi institucijami, npr. z Mladinsko knjigo oz. revijo Ciciban (razstava Ciciumetnije) ali pa z visokoškolskimi zavodi Univerze v Ljubljani (razstava ALUO Design 09, razstava NTF Naprej/Nazaj) in nenazadnje fotografski razstavi ob mesecu romske kulture v SEM.

Nihad Nino Pušija: Parno Gras, Andraž Gregorčič: Srečni: (2.–22. april 2009)

(koordinatorski Ralf Čeplak Mencin, SEM)

Fotografski razstavi v SEM ob prvem festivalu romske kulture Romano Čhon

V našem muzeju je že v petdesetih letih prejšnjega stoletja “zaorala ledino” raziskovanj Romov dr. Pavla Štrukelj. Od leta 1998 pa Slovenski etnografski muzej ob svetovnem dnevu Romov, ki ga po svetu praznujejo 8. aprila in je bil izbran na Prvem svetovnem kongresu Romov leta 1971 v Londonu, posveča Romom prireditve z naslovom Hommage svetovnemu dnevu Romov. V letu 2009 so se vzporedno s kampanjo ozaveščanja o diskriminaciji Romov Sveta Evrope DOSTA! in v sodelovanju z Romskim akademskim klubom (RAK) ter Združenjem ustvarjalnih ljudi na področju

kulture (ZULK) v aprilu vrstile številne prireditve, posvečene različnim vidikom romske kulture. Odvijale so se v okviru Prvega festivala romske kulture v Ljubljani in v Mariboru, ki ga je idejno zasnoval muzejski svetovalec Slovenskega etnografskega muzeja Ralf Čeplak Mencin.

Cicumetnije (24. april–31. maj 2009)

(SEM v sodelovanju z Mladinsko knjigo Slovenije, koordinatorica Soja Kogej Rus, SEM)

Razstava otroških risb po natečaju revij Ciciban in Cicido

Naprej/Nazaj (21.–30. junij 2009)

(Naravoslovno tehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, Oddelek za oblikovanje tekstilij in oblačil, koordinatorica Maja Kostric, SEM)

295

Razstava tekstilij študentov vseh letnikov in oblačilnih projektov študentov prvega in drugega letnika, z modno revijo ob poletni muzejski noči

Design Lab 09 (17.–27. september 2009)

(Študentje ALUO, mentor prof. Saša Maechtig; koordinatorica Nina Zdravič Polič, SEM)

Projekt je sodil v okvir sodelovanja muzeja z izobraževalnimi ustanovami in med študentske iniciative, ki z oblikovalskimi koncepti in individualnimi pristopi interpretirajo sodobne (in prihodnje) materialne sestavine vsakdanjega življenja. Multimedijaska razstava Design Lab 09 je prikazovala dela štirinajstih slovenskih študentov (13 projektov) Akademije za likovno umetnost in oblikovanje, s katerimi so se postavili ob bok svetovnim oblikovalcem na Electroluxovem natečaju Oblikovalski laboratorij. Njihove inovativne zamisli so predstavljale pogled na gospodinjstva prihodnosti.

Gostovanja SEM

Razstava Togo album 1911–1914, (izbor fotografij) v okviru razstave Conoscere l'Africa attraverso la fotografia, Spilimbero, Furlanija - Julijska krajina (5.–30. september 2009)

(Kustos razstave Togo album dr. Marko Frelih, SEM; koordinatorica Nina Zdravič Polič, SEM; oblikovanje Mojca Turk)

V Evropski palači mesteca Spilimbergo v Furlaniji v Italiji je bila na trodelni razstavi Conoscere l'Africa attraverso la fotografia – Togo, z izborom petdesetih fotografij delno predstavljena razstava Togo album. V Spilimbergu je gostovala na pobudo Centra za fotografsko raziskovanje in arhiviranje – CRAF, Lestans.

Vidiš me – vidim te: kulturna raznolikost skozi romski pogled (28. september–15. oktober 2009)

(Nosilci projekta: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, dr. Ksenija Vidmar Horvat; Slovenski etnografski muzej, dr. Bojana Rogelj Škafar; Ministrstvo za zunanje zadeve RS, Urad Vlade RS za komuniciranje in Ministrstvo za kulturo RS)

Razstava Vidiš me – vidim te: kulturna raznolikost skozi romski pogled je bila na ogled v Palais de l'Europe v Strasbourg že v času predsedovanja Slovenije Odboru

ministrov Sveta Evrope. Predstavlja rezultat projekta, ki proučuje vprašanje javne podobe in družbene vidnosti Romov ter vlogo fotografije pri razširjanju negativnih predstav in stereotipov o Romih. Obenem tudi raziskuje možnosti, kako je mogoče prav s pomočjo fotografije spremeniti utečene poglede na romsko identiteto in kulturo ter s pomočjo fotografskega aparata razširiti vizualna polja predstavljanja kulturne raznolikosti in drugačnosti. Fotografije so bile predstavljene v treh sklopih: Iz romskih družinskih albumov, Povej v fotografijo: Vidiš me in Povej v fotografijo: Vidim te.

Manjša gostovanja SEM

296 V letu 2009 je Slovenski etnografski muzej posodil posamezne izbrane predmete iz egipčanske zbirke SEM za razstavo v Muzeju Velenje in nekaj predmetov za stalno razstavo Narodnega muzeja Slovenije na Blejskem gradu.

Nina Zdravič Polič